

SZANOWNE KOLEŻANKI I SZANOWNI KOLEDZY!

Myśliwi, dla których polowanie to pasja i kontynuacja narodowej tradycji, mogą na terenie łódzkiej dyrekcji Lasów Państwowych nie tylko z powodzeniem uprawiać polowanie, lecz także skorzystać z bogatej regionalnej oferty turystycznej i wygodnego zakwaterowania w łowiskach.

Oferty polowań znajdziecie Państwo w serwisie internetowym www.polowanie.lodz.lasy.gov.pl, stworzonym dla osób zainteresowanych polowaniem w centralnej Polsce – indywidualnie, zbiorowo lub pod okiem doświadczonych myśliwych podprowadzających. Nasze łowiska i ośrodki hodowli zwierzyny, zlokalizowane w ośmiu nadleśnictwach, obfitują w gatunki łowne: jelenie, sarny, zające, bażanty i wiele innych.

Zapraszamy na łowy i do udziału we współorganizowanym przez nas co roku święcie wszystkich myśliwych – Hubertusie Spalskim. To jedyne takie wydarzenie w Polsce, podczas którego spotykają się myśliwi, sokolnicy, miłośnicy psów, grupy rekonstrukcyjne i jeźdźcy, kultywując przy tym piękne tradycje łowieckie. Do zobaczenia, Darz Bór!

Dariusz Pieniak
dyrektor RDLP w Łodzi

SEHR GEEHRTE DAMEN UND HERREN!

Die Jäger, für die die Jagd eine Leidenschaft und Fortführung einer Volkstradition ist, können im Gebiet der Forstdirektion Lodz nicht nur jagen sondern auch ein reiches, touristisches Regionalangebot und bequeme Jagdunterkünfte finden.

Die ganze Jagdofferte befindet sich im Internetjagddienst www.polowanie.lody.lasy.gov.pl.

Dieser Dienst ist extra für Leute, die an der Jagd in Zentralpolen Interesse haben. Im Angebot können Sie Individuelle-, Gruppenjagden oder die Jagden unter Aufsicht von anspruchsvollem Jäger finden.

Unsere Jagdreviere, die sich in acht Förstereien befinden, sind an Wild u.a. Hirsche, Rehe, Hasen, Fasane reich.

Wir laden Sie zu jagen ein und an der alljährlichen Feier aller Jäger teilzunehmen – Hubertus Spalski, der von uns mitorganisiert wird.

Es ist ein einziges Fest in Polen, bei dem sich Jäger, Falkner, Hundefreunde, historische Gruppen und Reiter treffen und die schönen Jagdtraditionen pflegen. Weidmannsheil!

Dariusz Pieniak
Direktor der Forstdirektion in Łódź

LADIES AND GENTLEMEN!

Hunting is a great passion and one that can be successfully pursued in Łódź Directorate of State Forests. It is also possible to take in a wide range of tourist attractions, and to find comfortable accommodation in the hunting districts. What we have to offer can be found on the website www.polowanie.lodz.lasy.gov.pl, dedicated to people interested in hunting in central Poland – individually, in a group, or under the guidance of experienced hunter-guides. Our hunting grounds and Game Breeding Centers, located in the 8 Forest Districts, support an abundance of red and roe deer, hares, pheasants and many other game species. We therefore invite you to come on a hunt here, and also to join us for the annual celebration of the feast day of St. Hubert as Patron Saint of all hunters. Even in Poland ours is a unique event, bringing together hunters, falconers, dog-lovers, re-enactors and riders; all keen to keep up a noble tradition. Hope to see you then and, in the meantime, *Darz Bór!* – May the Forest be with you!

Dariusz Pieniak
Director of the RDSF in Łódź

Dariusz Pieniak
dyrektor
RDLP w Łodzi

rdlp@lodz.lasy.gov.pl
tel. 42 631 79 00

DAWNE ŁOWY W LASACH DZISIEJSZEJ RDLP W ŁÓDZI

Jeszcze u progu średniowiecza puszcze zajmowały ok. 90 proc. powierzchni Polski. Myślistwo, dostarczające najwartościowszego pożywienia i skór, należało do zajęć elitarnych, niemniej zwierzyna była dostępna dla wszystkich. Od ok. X wieku, wraz z kształtowaniem się państwa polskiego, łowy zaczęły być przywilejem władców. Regalia, obejmujące m.in. prawo do polowania w lasach, zastrzegały tzw. *venatio magna*, czyli wielkie łowy – na tury, żubry, dziki, jelenie, łosie, niedźwiedzie, rysie, dzikie konie, a także bobry – dla panujących. Na pozostałą zwierzynę, taką jak m.in. sarny, zające, lisy i ptactwo, mogli polować także poddani. W późnym średniowieczu zezwolenia na wielkie łowy zaczęto nadawać szlachcie i duchowieństwu.

Car Mikołaj II po polowaniu w Spale • Der Zar Nikolaus II nach der Jagd in Spala
• *Tsar Nicholas II following a hunt in Spala*

JAGDGESCHICHTE DER HEUTIGEN FORSTDIREKTION IN ŁÓDŹ

Noch zu Beginn des Mittelalters, waren 90 Prozent Flächen des heutigen Polen Wald. Die Jagd, die wertvollste Lebensmittel und Leder versorgte, gehörte zu den elitären Beschäftigungen; das Wild war jedoch für jeder zugänglich. Von etwa dem 10. Jahrhundert an, während der Bildung des polnischen Staates, begann die Jagd ein Privileg der Herrschenden zu werden. Mit Regalien wie etwa *venatio magna* behielten sich die Herrschenden das Recht vor, auf Hochwild wie Auerchse, Wisent, Rotwild Elch, Bär und Luchs, Wildschweine oder wilde Pferde und Biber zu jagen. Anderes Kleinwild inklusive des Rehwildes Haase, Fuchs und Vögel durften auch Untertanen bejagen. Im späten Mittelalter fingt man auch das Recht auf Hochwild niederen Adel und Klerus anzugeben.

Prezydent RP Ignacy Mościcki w towarzystwie gości po polowaniu, 1929 rok • Der Staatspräsident der Republik Polen, Ignacy Moscicki in der Gesellschaft von Gästen nach der Jagd, 1929 • Polish President Ignacy Mościcki with his guests after a hunt, 1929

FORMER HUNTING IN FORESTS OF THE PRESENT-DAY REGIONAL DIRECTORATE OF STATE FORESTS IN ŁÓDŹ

At the beginning of the Middle Ages, primeval forests covered around 90 percent of Poland. Hunting, providing the most nutritious food and pelts, was a kind of exclusive activity; however some game was available for everybody. From about the 10th century, along with Polish state formation, hunting became the privilege of sovereigns. *Regalia*, including e.g. the right to hunt in forests, stipulated the so-called *venatio magna*, i.e. big game hunting – for aurochs, European bison, wild boar, red deer, moose, bear, lynx, wild horses and beavers – for sovereigns. Other game, like roe deer, hare, fox or game birds, was available also for lieges. The Late Middle Ages came with the right to big-game hunting also extended to the nobility and clergy.

Sala w pałacu prezydenckim w Spale, 1926 rok • Saal im Präsidentenpalast in Spala, 1926
• *Chamber of the Presidential Palace in Spala, 1926*

W centralnej Polsce, co można stwierdzić na podstawie znalezisk archeologicznych, występowały tury, żubry, jelenie i dziki. Zapiski kronikarskie o polowaniach królewskich na tym terenie mówią o pobytach Władysława Hermana, ojca Bolesława Krzywoustego. W Puszczy Pilickiej polował też Kazimierz Wielki. W okolicach Opoczna wybudował zameczek myśliwski i utrzymywał psiarnię, w Łowiczu istniała zaś znakomita sokolarnia. W Puszczy Pilickiej wielokrotnie polował Władysław Jagiełło, o którym kronikarz Jan Długosz pisał, że był „zamiłowany w myślistwie od dzieciństwa aż do zgonu”. Przed wyprawą na wojnę z zakonem krzyżackim m.in. tutaj zaopatrywał się w zapas mięsa dla wojska. Pasjonatem myślistwa był też Zygmunt August, który pod Piotrkowem Trybunalskim miał dwór łowiecki. W tych okolicach, według przekazów, w 1546 roku spędził na łowach 223 dni! Na skraju lasów spalskich na grubego zwierzka polowali Stefan Batory, August III

In Zentralpolen gab es, wie Archäologen nachgewiesen haben – Auerchse, Wisent, Rotwild und Schwarzwild. Chroniken der königlichen Jagden berichten u.a. über die Jagden des Wladyslaw Herman, Vater von Boleslaw Krzywousty. In den Pilickawälder hat auch König Kazimierz Wielki gejagt. Bei Opoczno hat er ein Jagdschloss erbaut und hielt dort auch eine Hundemeute, im Łowicz wurde eine ausgezeichnete Falknerei betrieben. In den Pilickawälder hat auch mehrmals König Wladyslaw Jagiełło gejagt. Der Chronist, Jan Dlugosz berichtet: er liebte die Jagd von seiner Kindheit bis zum Tod. Vor der Abreise für den Krieg gegen die Kreuzritter hat er die Truppen mit Wildfleisch aus den Wald versorgt. Ein passionierter Jäger war auch König Zygmunt August, der bei Piotrków Trybunalski ein herrschaftliches Jagdhaus hatte. Aus der Geschichte wissen wir, dass er im Jahr 1546, 223 Tage auf der Jagd verbracht hat. In den Spalawäldern haben auch Stefan Batory, August III

In central Poland, as can be found in archeological artifacts, there were aurochs, European bison, red deer and wild boar. Chronicle records about hunting in the area include visits by Władysław Herman, Bolesław Wrymouth's father. In Pilicka Primeval Forest Casimir the Great also organized hunting. In the neighborhood of Opoczno, he erected a hunting lodge and maintained a dog facility, while in Łowicz there was a superb falconry establishment. In Pilicka Primeval Forest there were multiple hunts by Władysław Jagiełło, described by the chronicler Jan Długosz as “devoted to hunting from childhood through to decease”. Before the war with the Teutonic Order, it was the source of meat supply for the army. A further hunting fancier was King Sigismund Augustus, who possessed a hunting lodge near Piotrków Trybunalski. In this area, according to historical records, in 1546 he spent 223 days hunting! On the edge of the Spala forests, big game was hunted by Stephen Báthory, Augustus III and Stanisław August Poniatowski. The latter, in 1775 bound the hunting right with land ownership and implemented 4-month protective periods. From 1815 onwards the present area of Łódź Regional Directorate became part of

Prezydent Ignacy Mościcki na polowaniu reprezentacyjnym w Spale w otoczeniu dyplomatów, 1927 rok • Der Staatpräsident Ignacy Moscicki auf repräsentativen Jagd in Begleitung von Diplomaten. In Spala, 1927 • President Ignacy Mościcki among diplomats after an official hunt in Spala, 1927

i Stanisław August Poniatowski. Ten ostatni w 1775 roku powiązał prawo do polowań z własnością gruntów; wprowadził też czteromiesięczny okres ochronny. Od 1815 roku tereny dzisiejszej RDLP w Łodzi stały się częścią imperium rosyjskiego. Bogactwo i urodę tutejszych lasów cenili sobie carowie z dynastii Romanowów, szczególnie Aleksander III i jego syn Mikołaj II. W 1884 roku w Skierniewicach odbył się zjazd trzech cesarzy: Austrii – Franciszka Józefa I, Niemiec – Wilhelma I i Rosji – Aleksandra III. Spotkaniu oczywiście towarzyszyły łowy. Aleksander wybudował w Spale rezydencję myśliwską. Korzystali z niej członkowie rodziny carskiej (np. caryca Maria Fiodorowna polowała tu z psami na jelenie) oraz goście, wśród których znajdowali się m.in. cesarz

Każde spotkanie z dzikami podnosi poziom adrenaliny • Jede Begegnung mit einem Wildschwein löst Adrenalin • Every meeting with a wild boar is an adrenaline rush

und Stanisław August Poniatowski gejagt. Letzterer, im 1775, war es auch, der das Eigentum an Wild an den von Grundeigentum gebunden hat. Außerdem führte er eine viermonatige Schonzeit ein. Seit 1815 wurden diese Gebiete Teil des Russischen Reiches. Den Reichtum und die Schönheit dieser Wälder haben natürlich auch die Zaren der Romanow-Dynastie geschätzt, insbesondere Alexander III und sein Sohn Mikołaj II. Im Jahre 1884 hat in Skierniewice ein Treffen der drei Kaiser stattgefunden: Franz Josef I aus Österreich, Wilhelm I aus Deutschland, sowie Alexander III aus Russland. Natürlich

Lis – uważny obserwator w łowisku • Der Fuchs – aufmerksamer Beobachter im Jagdrevier • The fox – an attentive observer on the hunting ground

Imperial Russia. The wealth and beauty of local forests were appreciated by Tsars of the Romanov dynasty, especially Alexander III and his son Nicholas II. In 1884 in Skierniewice there was a meeting of three Emperors: Franz Joseph I of Austria, German Emperor William I and Russian Alexander III. The gathering was obviously accompanied by hunting.

Okło w oko z odyńcem • Auge in Auge mit einem Keiler • Eye to eye with an old boar

niemiecki Wilhelm II i szach Persji Naser ad-Din. W okresie międzywojennym Spała była łowiecką stolicą Polski. Szczególny rozkwit przeżywała za prezydentury Ignacego Mościckiego, który urządał tu m.in. polowania reprezentacyjne, słynne w kraju i za granicą. W 1927 roku prezydent Mościcki podpisał prawo łowieckie, wymagające tworzenia spółek myśliwskich; do wykonywania polowania niezbędna była karta łowiecka. Z jego inicjatywy przywrócono też tradycję obchodów Dnia św. Huberta. Hubertusy Spalskie są dzisiaj centralnymi uroczystościami Polskiego Związku Łowieckiego. Współcześnie polowania odbywają się w obwodach łowieckich dzierżawionych przez koła łowieckie oraz w ośrodkach hodowli zwierzyny (OHZ), prowadzonych m.in. przez Lasy Państwowe. Na terenie RDLP w Łodzi funkcjonuje osiem OHZ-etów, w nadleśnictwach Brzeziny, Kolumna, Kutno, Poddębice, Przedbórz, Smardzewice, Spała i Wieluń. Na myśliwych czekają tu łowiska o charakterze zarówno polnym, jak i leśnym. Można zapolować na jelenie, dziki, danielę, sarny oraz na pióro i inną zwierzynę drobną.

haben die Majestäten bei diesem Treffen hier auch gejagt. Alexander hat in Spała eine Jagdresidenz gebaut. Diese wurde oft von Mitgliedern der Zarenfamilie (z.B. hier hat die Zarin Maria Fiodorowna mit Hunden Hirsche gejagt) und anderen Gästen besucht, darunter auch der Schah von Persien und Kaiser Wilhelm der II. In der Zwischenkriegszeit war Spała eine polnische Jagdhauptstadt. Die Blütezeit erlebte diese Region jedoch unter dem polnischen Präsidenten Ignacy Mościcki, der hier die Repräsentationsjagden organisierte, die sowohl in Polen als auch im Ausland einen hervorragenden Ruf genossen haben. Im Jahr 1927 veranlasste Präsident Mościcki die Gründung von Jagdgenossenschaften und führte den Besitz einer Jagdkarte ein, um überhaupt auf die Jagd gehen zu können. Auf seine Initiative wurde in Polen wieder der Hubertusfeiertag eingeführt. Die Hubertusfeier in Spała ist die Zentralfeier des Polnischen Jagdverbandes. Heute wird die zeitgenössische Jagd in den Pachtrevieren sowie in den Wildhegezentren der Staatsforsten ausgeübt. Da gibt es sowohl Feld, wie auch Waldreviere. Jagdbar ist Rotwild, Damwild, Rehwild, Schwarzwild, Federwild und Niederwild.

Bekowisko danieli to gratka nie tylko dla myśliwych • Die Damhirsche-Brunft ist ein Leckerbiss nicht nur für Jäger • The rut of fallow deer is an attraction not only for hunters

Alexander erected in Spała a hunting lodge. It was used by imperial family members (e.g. Tsarina Maria Feodorovna hunted red deer with dogs) and guests, including, for example, German Emperor William I and Nasser al-Din, Shah of Persia. During the interwar period Spała was the hunting capital of Poland. Special prosperity was connected with the presidency of Ignacy Mościcki, who organized official hunts, famous in the country and abroad. In 1972 President Mościcki implemented law on hunting requiring the establishment of hunting partnerships and necessary issue of hunting permits. On his initiative the tradition of the St. Hubert's Day celebration was re-established. Spała's *Hubertus* is nowadays the central celebration of the Polish Hunting Association. Nowadays hunting is performed in hunting reviers leased by clubs, or in Game Breeding Centers, managed, among others, by the State Forests. Łódź's Regional Directorate of State Forests has eight such Centers, in the Forest Districts of Brzeziny, Kolumna, Kutno, Poddębice, Przedbórz, Smardzewice, Spała and Wieluń. Hunters are awaited by hunting grounds of both the field and forest type. One can hunt for red deer, wild boar, fallow deer, roe deer or gamebirds and small game.

Maj to czas polowań na kozły. Im ciekawszy myłkus, tym bardziej pożądańy przez selekcjonerów • Der Monat Mai ist die Zeit zum Bockjagen. Je mehr interessant ist der Kümmer, desto mehr begehren ihn die Jäger • May is hunting season for roebucks, and the more interesting their antlers, the more desirable they are to hunters

TERENY ŁOWIECKIE
JAGDGEBIETE
HUNTING GROUNDS

ŁOWISKO O KROK
OD ŁÓDZI

Dogodny dojazd do łowiska i bliskie sąsiedztwo wielkomiejskiej Łodzi sprawiają, że myśliwi często goszczą w Ośrodku Hodowli Zwierzyny Wiączyń – mówi Marek Wdowiak, leśniczy leśnictwa Wiączyń. – Znaczną przewagę obszarów polnych (na blisko 6700 ha ogólnej powierzchni OHZ-etu przypada nieco ponad 1500 ha lasu) klasyfikuje obwód jako polny. Najwięcej pozyskujemy saren – rocznie ok. 40 sztuk, w tym ok. 20 rogaczy. Drugim gatunkiem oferowanym myśliwym są dziki. Na naszym terenie można spotkać odyńce o masie przekraczającej po wypatrzeniu 100 kg, choć w większości nie osiągają potężnych rozmiarów. Natomiast daniel to sztandarowa zwierzyna, z której słynie nasz OHZ, w szczególności polowania na kapitalne łopatacze w jesiennej scenerii wiączyńskiego lasu. Rocznie przeznaczamy do odstrzału 8 byków daniela. Sprzedaż polowań odbywa się przez biura polowań oraz bezpośrednio w nadleśnictwie.

Kwatery

Nadleśnictwo Brzeziny oferuje w leśnictwie Wiączyń dwa dwuosobowe pokoje gościnne, które są także do dyspozycji myśliwych.

Atrakcje turystyczne

Warto odwiedzić oddaloną o 15 km Łódź, z jej zabytkami architektonicznymi z okresu rozkwitu tego ośrodka przemysłowego i słynną ulicą Piotrkowską – jedną z najdłuższych handlowych ulic Europy.

Brzeziny

EIN REVIER IN DER NÄHE
VON ŁÓDŹ

Die Nähe der Stadt Łódź und die gute Erreichbarkeit, lassen viele Jäger gern in das Wildhegezentrum „Wiączyń“ kommen – sagt Marek Wdowiak, Jäger aus dem Forstrevier Wiączyń. – das Revier wird als Feldrevier klassifiziert, da auf 6700 Hektar Gesamtfläche nur etwa 1500 Hektar Wald vorhanden ist. Zahlenmäßig werden am meisten Rehe erlegt – 40 Stück jährlich inklusive 20 Böcken. Neben Rehwild gibt es natürlich auch Schwarzwild. Reife Keiler haben Wildbretgewichte über 100 Kilo aufgebrochen. Das attraktivste Wild ist jedoch das Damwild, besonders die Herbstjagd auf kapitale Schaufler. Jährlich werden etwa 8 Schaufler zum Abschuß freigegeben. Jagden werden durch Jagdbüros und direkt im Forstamt angeboten.

Unterkunft

Die Oberförsterei bietet im Forsthaus Wiączyń 2 Doppelzimmer für Touristen an, die auch Jagdgäste zur Verfügung haben.

Sehenswürdigkeiten

Die nur 15 Kilometer entfernte Stadt Łódź ist immer einen Besuch wert – besonders wegen ihrer Architekturdenkmäler und der Piotrkowska Straße, einer der längsten Ladenstraßen Europas.

Łódź

A HUNTING GROUND
SO NEAR TO ŁÓDŹ

A convenient location of hunting grounds and close proximity of Łódź ensure that the Game Breeding Center in Wiączyń is frequently visited by hunters – reports forester Marek Wdowiak. – Our district of almost 6700 ha is mainly characterized by fields, as there is only just over 1500 ha of forest here. The biggest bag size refers to roe deer – yearly it is 40 animals, including 20 bucks. The other species on offer to hunters is wild boar. Our area is inhabited by boars of mass exceeding 100 kg after evisceration, however usually they do not present such an enormous size. In turn, fallow deer is a flag game of our Center; especially known on hunts for brilliant bucks in the autumn scenery of the Wiączyń forests. Yearly, 8 fallow bucks are reserved to hunt. Sales of hunting rights take place via the office founded for that purpose, as well as directly in the Forest District.

Accommodation

Brzeziny Forestry Division offers hunters two double guest rooms in Wiączyń.

Places of interest

Undoubtedly it is advisable to visit Łódź, located at a distance of 15 km, with its architectural heritage from this industrial center's prosperity period, as well as the famous Piotrkowska Street – one of the longest commercial streets in Europe.

Rogów

Daniele. Dorosłe byki wiodą samotniczy tryb życia lub trzymają się w niewielkich chmarach
• Damhirsche. Schaufler führen ein einsames Leben oder bleiben in einer kleinen Herde
• Fallow deer. Mature bucks live in solitude or stay in small groupings

Żerujące na polach dziki i sarny są płochliwe i bardzo ostrożne
• Nahrung suchende Wildschweine und Rehe sind scheu
• Roe deer and wild boar are very cautious and timid while they feeding out in fields

Suknię daniela zdobią urocze cętki, które niestety zimą znikają
• Die Damhirsch-Decke ist mit Tupfen verschönt. Leider verschwinden sie im Winter
• Alas, the fallow deer coat's beautiful mottling disappears in winter.

Zaniepokojony kozioł donośnie szczeka
• Der aufgeregt Bock bellt stimmungsgewaltig
• An alarmed roebuck roars loudly.

Wygodne pokoje czekają na gości
• Komfortable Zimmer erwarten die Gäste
• Comfortable rooms await guests

Tomasz Wdowiak

tel. 606 796 483

DO KOLUMNY NA ROGACZE I DZIKI

Można tu przeżyć wspaniałą przygodę łowiecką i zdobyć dobre trofeum – tak leśniczy Tomasz Wdowiak rekomenduje Ośrodek Hodowli Zwierzyny Rydzyny w Nadleśnictwie Kolumna. – Ośrodek zajmuje powierzchnię 10 000 ha, z czego połowę stanowią lasy; pozostała część to pola i łąki. Co roku do odstrzału przewidziane jest 135 sztuk sarny, w tym 45 sztuk kozłów, 8 danieli byków oraz około 120 dzików. Organizujemy polowania zbiorowe i stosownie do życzenia myśliwych mogą być prowadzone metodą tradycyjnych pędzeń bądź ze zwyczajek. Inną zwierzyną trofealną oferowaną przez OHZ Rydzyny są daniiele. Corocznie do odstrzału przeznaczają się 5–6 łopataczy. W ostatnich latach w celu zwiększenia puli genowej miejscowej populacji sprowadzono daniiele pochodzenia słowackiego i węgierskiego z hodowli w Nadleśnictwie Brzeziny. Jest także nadzieja, że w niedługim czasie starania tutejszych leśników zaowocują polowaniami na zające. Sprzedaż polowań prowadzą biura polowań oraz nadleśnictwa na podstawie oferty zamieszczonej w internetowym serwisie myśliwskim.

Kwatery

W łowisku do dyspozycji myśliwych jest gospodarstwo agroturystyczne oferujące zarówno nocleg, jak i wyżywienie.

Atrakcje turystyczne

Na terenie nadleśnictwa jest wiele atrakcji godnych uwagi, np.: odrestaurowana Kolegiata Niepokalanego Poczęcia NMP i św. Michała Archanioła w Łasku, w Dłutówku – replika samolotu PZL P37 B „Łoś” z 212 Eskadry Bombowej zestrzelonego na początku II wojny światowej, czy Skansen Lokomotyw w Zduńskiej Woli-Karsznicach.

Dłutówko

NACH KOLUMNA AUF REHBÖCKE UND SCHWARZWILD

Starke Trophäen und gute Jagden gibt es auch im Wildhegezentrum „Rydzyny” – empfiehlt Revierförster Tomasz Wdowiak – zuständig für die Oberförsterei Kolumna. – Sein Zuständigkeitsbereich umfasst 10 000 Hektar Fläche – die Hälfte davon Wald. Die lange Feld-Waldgrenze eignet sich besonders für die Jagd auf Rehe. Im Abschussplan stehen jährlich 135 Stück von Rehe, 45 davon sind Böcke und 8 Damhirsche und etwa 120 Stück Schwarzwild. Wir organisieren Gruppenjagden. Das Wildhegezentrum „Rydzyny” bietet auch Damwildjagden an. Jährlich sind 5–6 Damschaufler frei. Um langfristig die Trophäenqualität zu verbessern, wurde Damwild aus Ungarn und der Slowakei zusätzlich ausgewildert. Außerdem bemühen sich die Förster aus Kolumna besonders um die Hasenhege. Angeboten werden die Jagden über kommerzielle Büros und im Internet.

Unterkunft

Gastjägern steht im Revier ein Privatquartier, mit Bett und Verpflegung, zur Verfügung.

Sehenswürdigkeiten

Im Gebiet von dem Forstamt gibt es viele Sehenswürdigkeiten z.B. Stiftskirche in Łask, eine PZL P37 B „Łoś” Flugzeugreplik aus dem II Weltkrieg in Dłutówek oder ein Lokomotiven-Freilichtmuseum in Zduńska Wola-Karsznice.

Łask

TOWARD KOLUMNA FOR ROE BUCKS AND WILD BOAR

It is a great place to experience a hunting adventure and get a valuable trophy – in these words forester Tomasz Wdowiak recommends Rydzyny Game Breeding Center in Kolumna Forest District. – Total area of 10 000 ha, with over half forests and the rest fields and meadows. Each year, we anticipate a take of 135 roe deer, including 45 bucks; as well as 8 fallow deer and around 120 boar. We organize group hunts, and adjust to the wishes of hunters over whether they want beating or not. Another species offered by Rydzyny Game Breeding Centre is fallow deer. Yearly, 5-6 bucks are reserved to hunt. Last year, with the aim of diversifying the local gene pool, Slovak and Hungarian fallow deer of Brzeziny Game Breeding Center were introduced. There is also hope that activity of Kolumna foresters will soon result in the possibility to hunt hares. Hunt sales are conducted by hunting agencies and the Forest Division's website.

Accommodation

The hunting ground offers hunters agritourist premises with board and lodging.

Places of interest

The Forest District has many attractions worth seeing, including the restored Church of the Immaculate Conception and of St. Michael the Archangel in Łask; the Dłutówek-based replica of “Moose” (Łoś), i.e. plane PZL P37 B of 212 Bomber Squadron, which was shot down at the start of WW2; and the open-air Museum of Locomotives in the Karsznice district of Zduńska Wola.

Pabianice

Bekowisko, gody danieli, trwa od października do listopada • Damhirsch-Brunftzeit dauert von Oktober bis November • The rut, or mating season, for fallow deer, lasts from October till November

Łąki, leśne polany, nieużytki to schronienie wielu gatunków zwierząt • Wiesen, Lichtungen und Brachländer sind ein Refugium für Tiere • Meadows, forest clearings and barrens offer shelter to many animal species

Bogactwo zwierzyny sprawia, że przyjeżdża tu wielu myśliwych • Viele Jäger kommen hier aufgrund des Wildreichtums • A wealth of game make many hunters come here

Zbigniew Wala

tel. 24 356 73 75

POLOWANIA DLA AMBITNYCH

Do Ośrodka Hodowli Zwierzyny Nadleśnictwa Kutno zapraszamy na przeżycie niezapomnianych wrażeń związanych z polowaniem w terenie typowo polnym. Takie łowisko wymaga od myśliwego szybkiego rozpoznania i oceny zwierzyny oraz równie szybkiej decyzji o strzale – charakteryzuje specyfikę tutejszych polowań nadleśniczy Zbigniew Wala. – To warunki dla myśliwego, który przedkłada aktywność nad zasiadkę na ambonie w oczekiwaniu, aż coś wyjdzie z lasu. Nietrudno się domyślić, że dominującym gatunkiem zwierzyny w takim łowisku jest sarna. Corocznie pozyskuje się 30–35 saren, z czego 13 stanowią rogacze. Przeciętna masa netto parostków kształtuje się na poziomie 350–450 g, a osobniki medalowe nie należą do rzadkości. Drugi gatunek zwierzyny będący obiektem szczególnego zainteresowania myśliwych to dzik. Zwierzynę drobną najliczniej reprezentują bażanty i zajęce. Populacja zajęcy wzrasta z każdym rokiem i jeśli będzie tak nadal, to można się spodziewać oferty polowań zbiorowych na szaraki. OHZ Nadleśnictwa Kutno przystąpił także do programu reintrodukcji kuropatwy szarej. Sprzedaż polowań odbywa się przez biura polowań, a także bezpośrednio w biurze nadleśnictwa.

Kwatery

Na terenie OHZ-etu są dostępne hotele i kwatery agroturystyczne, w których można znaleźć miejsca noclegowe z wyżywieniem.

Atrakcje turystyczne

W okolicy znajduje się sporo zabytkowych obiektów. Warto odwiedzić muzeum w Krośniewicach, powstałe na bazie kolekcji Jerzego Dunin-Borkowskiego, gotycki zamek w Oporowie czy skansen w Kłóbce, a także zobaczyć zabytki Tumu, Łęczycy i Kutna.

Krośniewice

JAGEN FÜR AMBITIONIERTE

Kutno, wo Sie herzlich eingeladen sind um unvergessliche Momente zu erleben, ist ein typisches Feldrevier. Das Jagen im Wildhegezentrum des Forstamtes Kutno erfordert schnelles Ansprechen und eine schnelle Schußentscheidung – erklärt der Oberförster Zbigniew Wala. – Ideal für Jäger, die die Pirsch der Ansitzjagd vorziehen. Hauptwildart dort ist das Rehwild. Jährlich werden etwa 30 bis 35 Rehe erlegt, einschließlich 13 Böcken. Das Durchschnittsgewicht der Trophäen ist hoch und liegt bei 350 bis 450 Gramm. Medallienböcke sind keine Seltenheit. Zweitwichtigste Wildart in Kutno ist das Schwarzwild. Auch die Zahlen vorhandenen Niederwildes vor allem der Hasen und Fasane, steigt jedes Jahr. Möglicherweise können bald wieder Hasen und Rebhuhnjagden angeboten werden. Alle Jagden des Forstamtes werden über Jagdbüros oder Forstamtbüro vermarktet.

Unterkunft

Jägern stehen ausreichend Hotels und Privatquartiere, mit Bett und Verpflegung, zur Verfügung.

Sehenswürdigkeiten

In der Gegend gibt es mehrere Sehenswürdigkeiten. Es lohnt sich das Museum in Krośniewice mit Dunin-Borkowski Sammlung und Freilichtmuseum in Kłóbka zu besichtigen, das gotische Schloss in Oporów oder Architekturdenkmäler in Tum, Łęczycza und Kutno.

Oporów

CHALLENGING HUNTING

Kutno Game Breeding Center welcomes hunters eager to experience unforgettable hunting in typically field conditions. This type requires fast identification and evaluation of the game and an equally fast decision to fire – this is the way in which local hunting is described by Zbigniew Wala, chief forester. – These are excellent conditions for the hunter preferring activity rather than waiting in the high seat in hope of an animal leaving the forest. It is easy to guess that roe deer is the dominant species here. Yearly 30–35 roe deer, including 13 bucks, are taken. Average net mass of antlers ranges from 350 to 450 g and medal trophies are not rare. Wild boar is the other game species of major interest to hunters. Small game is represented mainly by pheasant and hare. The hare population is increasing each year, and if the weather allows, collective hare hunting will be included in the commercial offer next year. Kutno Game Breeding Center also takes part in the grey partridge reintroduction programme. Hunting sales are conducted by hunting agencies and directly at the Forest District HQ.

Accommodation

The Game Breeding Center area offers hotels and agritourist premises with board and lodging.

Places of interest

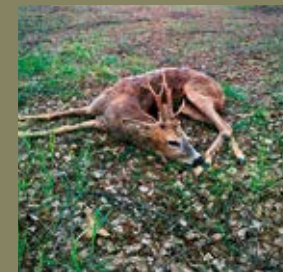
There is a great deal of heritage nearby. It is worth visiting the museum in Krośniewice, presenting the collections of Jerzy Dunin-Borkowski, the Gothic castle in Oporów or the open-air museum in Kłóbka, as well as old buildings in Tum, Łęczycza and Kutno.

Kłóbka

Moc kozła można poznać po parostkach • Wie kräftig ist der Bock, kann man nach seinem Gehörn erkennen • A roebuck's strength is manifested in its antlers

Teren nie jest łatwy, rozległe otwarte przestrzenie wymagają od myśliwego dużych umiejętności • Das Gebiet ist nicht einfach: umfangreiche und offene Felder erfordern große Fähigkeiten des Jägers • The terrain here is not easy. Wide, open spaces demand considerable skill from the hunter

Myśliwych przyciąga tu bogactwo zwierzyny i walory przyrodnicze okolicy • Die Jäger sind durch Wildreichtum und Naturvorzüge hergezogen • Hunters are attracted by the local game richness and natural assets of the area

Piotr
Zdunek

tel. 664 731 145

DANIELE Z PODDĘBIC

Planując wyprawę łowiecką na daniele, nie sposób nie uwzględnić bardzo ciekawego łowiska w Ośrodku Hodowli Zwierzyny Nadleśnictwa Poddębice.

– *Daniele bytują u nas już od lat 50. ubiegłego stulecia* – opowiada Piotr Zdunek, leśniczy ds. łowieckich. – *Chcąc zwiększyć atrakcyjność łowiska, 10 lat temu zasiliłmy starzejącą się miejscową populację danielami z Węgier i Słowacji. Zbudowaliśmy również zagrodę hodowlaną danieli. Mamy wiele trofealnych poroży; nie brakuje też chętnych, by na nie zapolować bądź zakupić. Sprzedajemy bowiem młodzież oraz cielnię pokryte przez imponujące byki: Maximusa i Łosiowatego. Stale zwiększamy plan pozyskania; w bieżącym roku przewidujemy odstrzał 68 sztuk, w tym 23 byków. Oprócz danieli mamy w ofercie również ciekawe kozły sarny, włącznie z okazami medalowymi.*

Oferta łowiecka pojawia się przed sezonem w internetowym serwisie myśliwskim.

Sprzedaż bezpośrednia dziczyzny

OHZ prowadzi bezpośrednią sprzedaż tusz dziczyzny wszystkim zainteresowanym. Wystarczy zgłosić w biurze nadleśnictwa chęć nabycia tuszy.

Kwatery

OHZ posiada cztery pokoje dwuosobowe dla myśliwych w Osadzie Rodrysin.

Atrakcje turystyczne

Niewątpliwą atrakcją turystyczną Poddębice jest pałac wraz z parkiem, w którym funkcjonują Ogród Zmysłów i Pijalnia Wód Geotermalnych, a w okolicy – średniowieczny zamek oraz kompleks basenów termalnych w Uniejowie, a także zoo safari w pobliskim Borysewie.

Poddębice

DAMHIRSCHE IN PODDĘBICE

Wenn Sie eine Jagd auf Damhirsche planen, berücksichtigen Sie ein sehenswertes Forstamt Poddębice. – *Seit 1950 gibt es bei uns Damwild* – erzählt Piotr Zdunek.

– *Revierförster für Jägerei in Poddębice. Um die Trophäen-Qualität der Hirsche zu erhöhen, wurde außerdem vor 10 Jahren Damwild aus Ungarn und der Slowakei ausgewildert. Wir haben auch ein Damhirschzuchtgehege gebaut. Wir haben viele prächtige Geweih. Viele Menschen möchten die kaufen oder selbst jagen. Wir verkaufen junge und trächtige Damtiere, die von beeindruckenden Böcken bedeckt sind: Maximus und Łosiowaty. Der Abschussplan wird jedes Jahr erhöht in diesem Jahr 68 Stück (u.a. 23 Böcken). Neben Damwild bieten wir auch interessante Rehziegen an, darunter Medaillen-exemplare.*

Alle Jagden des Forstamtes werden über Jagdbüros oder das Internet vermarktet.

Verkauf von dem Wild

Seit einem Jahr das Forstamt Poddębice verkauft das Wildfleisch, direkt an alle Interessierte. Man soll nur im Forstamtbüro die Anforderung lassen.

Unterkunft

Das Forstamt führt ein eigenes Quartier mit 4 Doppelzimmern in Rodrysin.

Sehenswürdigkeiten

Eine großartige Attraktion in Poddębice ist Schloss in einem Park mit Garten der Gefühle. In der Gegend befindet sich mittelalterliche Burg, Thermalschwimmbad-Komplex in Uniejów und ZOO-Safarigarten in Borysew.

Uniejów

FALLOW DEER OF PODDĘBICE

While planning to hunt fallow deer, it is impossible to pass over a very interesting hunting ground of Poddębice Game Breeding Center.

– *Fallow deer have been settled here since the 1950s* – reports forester in charge of hunting matters Piotr Zdunek. – *To raise our level of attractiveness, 10 years ago we enriched our local population with individuals from Hungary and Slovakia. We also constructed a breeding enclosure. Medal buck trophies are more and more impressive – and there are hunters interested in hunting or making purchases. For we can offer for sale young animals or does bearing fawns that have been covered by our impressive bucks Maximus and Łosiowaty. Planned bag size is being continuously increased – in the current year it is 68 individuals with 23 bucks included.*

Besides fallow deer, we also offer interesting roe bucks, including medal ones. The hunting sale offer is presented before the season on the Forest District's website for hunters.

Direct sales of game

Since last year, the Game Breeding Center has been offering direct sales of game carcasses to all. It is enough to declare an interest at the Forest District office.

Accommodation

This Center has four double-bedded rooms for hunters at Osada Rodrysin.

Places of interest

An undoubted tourist attraction of Poddębice is the palace and park, where recently a Senses Garden was created, and in the vicinity – the medieval castle and thermal swimming pools of Uniejów, as well as the safari zoo in Borysew nearby.

Uniejów

Wprowadzenie nowych genów do bytującej od lat populacji daniela spowodowało umocnienie tego gatunku • *Neue Gene haben die alte Damhirsch-Population bestärkt* • *The introduction of new genes into a population existing here for many years resulted in a strengthening of the species*

OHZ w Poddębicach ma pokoje gościnne dla myśliwych • *Das Wildzuchtgebiet in Poddębice besitzt eine eigene Jagdunterkunft* • *The Game Breeding Center in Poddębice can offer its own accommodation for hunters*

ŁOWISKO JAGDREVIER HUNTING-GROUND ▶

Polowania zbiorowe to nie tylko gospodarka łowiecka, lecz także myśliwska tradycja • *Gruppenjagd repräsentiert nicht nur die Forstjagdwirtschaft, sondern auch eine Jagdtradition* • *Group hunts are not only a part of game management, but also a tradition of hunting*

POZYSKUJEMY WIR GEWINNEN WE HARVEST ▶

Grzegorz Brodzik

tel. 506 173 382

W OSTĘPY PRZEDBORZA PO ŁOWIECKĄ PRZYGODĘ I CISZĘ

Ośrodek Hodowli Zwierzyny Bysiów w Nadleśnictwie Przedbórz jest jednym z mniejszych na terenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Łodzi. Oddalony od aglomeracji miejskich i dróg szybkiego ruchu, przyciąga myśliwych szukających ciszy i spokoju, zapraszając na łowiecką przygodę w ostępach Puszczy Pilickiej.

– Jestem przekonany, że każdego myśliwego usatysfakcjonuje pobyt w naszym łowiisku – zapewnia leśniczy Grzegorz Brodzik. – Co roku przeznaczamy do odstrzału około 20 kozłów sarny, które choć nie pretendują do rangi medalowych, to jednak są mocne i dość ciekawe. Trzon oferty dopełniają dziki, których rocznie pozyskujemy około 60. Jeleni jest niewiele, ale rokrocznie strzela się kilka sztuk. Godne polecenia są zbiorowe polowania na kaczki. Cieszą się one dużą popularnością wśród myśliwych, od lat przyjeżdżających na nie do Przedborza. Oferta polowań jest dostępna w internetowym serwisie myśliwskim; pojawia się na początku każdego sezonu.

Kwatery

OHZ dysponuje własnymi miejscami noclegowymi dla sześciu osób w trzech pokojach dwuosobowych. W tym samym miejscu znajduje się przestronna wiata turystyczno-edukacyjna, w której można zorganizować myśliwskie spotkanie po polowaniu.

Atrakcje turystyczne

Na terenie Przedborskiego Parku Krajobrazowego znajdują się cenne rezerваты przyrody. Warto też zwiedzić Muzeum Ludowe w Przedborzu i mieszczące się w dawnej manufakturze Muzeum Techniki w Malenicy, a także zobaczyć zabytki Sulejowa.

Przedbórz

PRZEDBÓRZ – WALDEINSAMKEIT UND JAGD

Wildhegezentrum Bysiów in der Oberförsterei Przedbórz ist eines der kleinsten in der Forstdirektion Łódź. Aufgrund der Entfernung von Kraftfahrstraßen, es zieht die Jäger an, die vor allem Ruhe und gute Jagd suchen und lädt zum Jagdabenteuer im Pilicka-Urwald ein.

– Unser Revier wird jeden Wunsch erfüllen – meint Grzegorz Brodzik, der Revierförster.

– Im Abschußplan stehen circa 20 Rehböcke – keine Medallienböcke, aber immer noch starke und interessante Böcke. Außerdem werden jährlich noch etwa 60 Sauen erlegt. Rotwild ist hier nicht so stark vertreten – dafür bietet Przedbórz etwas besonderes: nämlich die hochklassigen Entenjagden, an denen immer wieder begeisterte Flugwildjäger teilnehmen. Alle Jagden werden im Internet und über polnische Jagdbüros immer am Anfang von jeder Saison angeboten.

Unterkunft

Das Forstamt Przedbórz verfügt natürlich auch über ein eigenes Quartier, mit drei Doppelzimmern für sechs Gäste. Am Quartier gibt es eine Bildungseinrichtung, mit Feuer, wo kann man ein Jagdreffen nach der Jagd organisieren.

Sehenswürdigkeiten

In der Nähe gibt es interessante Naturschutzgebiete. Es lohnt sich das Heimatmuseum in Przedbórz und das Technikmuseum in Maleniec zu besichtigen, sowie die Denkmäler in Sulejów.

Przedbórz

IN SEARCH OF HUNTING ADVENTURE AND SILENCE

Bysiów Game Breeding Center in Przedbórz Forest Division is one of the smallest under the jurisdiction of the Regional Directorate of State Forests in Łódź. A remote location, far from the urban agglomeration and highways, attracts hunters seeking silence and calm, and invites them on a hunting adventure in Pilicka Primeval Forest.

– I am convinced that time spent on our hunting grounds will satisfy every hunter – assures forester Grzegorz Brodzik. – Each year we reserve for culling 20 roe bucks, which, though not medal ones, are still splendid and attractive. Our main offer also extends to wild boar, with a yearly bag size of 60 animals. There is a small population of red deer, however a few of them are hunted each year. It is advisable to participate in collective duck hunting. This is entertaining and very popular among hunters, gathering in Przedbórz for many years.

Our hunting offer is available on the Forest District's website at the beginning of each season.

Accommodation

The Game Breeding Center offers its own guest rooms for six people in three double-bed rooms. In the same place, a spacious touristic and educational shed is located, available for meetings after hunts.

Places of interest

In the area of Przebórz Landscape Park one can find valuable nature reserves. It is also advisable to visit the Folk Museum in Przedbórz, the Technical Museum in Maleniec established in a former factory, as well as historic buildings in Sulejów.

Sulejów

Rykowisko jeleni to jedno z piękniejszych widowisk przyrodniczych
• Die Brunftzeit ist einer der schönsten Naturspektakel • The rut in red deer is one of nature's most beautiful spectacles

Brzegi rzek i podmokłe okolice zbiorników wodnych przyciągają miłośników polowań na ptactwo
• Flussufer und sumpfige Gebiete rund um Gewässer gewinnen die Liebhaber der Jagd auf Vögel • River banks and the swampy surroundings of different bodies of water attract wildfowlers

Pokoje dla gości urządzone w myśliwskim stylu
• Gästezimmer sind im Jäger-Stil eingerichtet • Guest rooms are designed in a hunting style

ŁOWISKO JAGDREVIER HUNTING-GROUND ▶

Dziki upodobały sobie podmokłe, bagienne tereny porośnięte gęsto łożą i olszą
• Das Wildschwein liebt sumpfige, morastige mit Erlen und Asch-Weide bewachsene Gebiete • Wild boar enjoy swamps and marshes with a dense thicket of grey willow and alder

Późnym latem jeleni rozpoczyna rykowisko
• Im später Sommer fängt der Hirsch seine Brunftzeit • Late summer marks the beginning of the red deer rut

POZYSKUJEMY WIR GEWINNEN WE HARVEST ▶

Henryk Gruszka

tel. 660 766 258

ŁOWISKA CARSKIE I PREZYDENCKIE

Leśne ostępy Ośrodka Hodowli Zwierzyny Lasy Puszczy Nadpilickiej w Nadleśnictwie Smardzewice to dawne tereny polowań carów z dynastii Romanowów i prezydenta Ignacego Mościckiego. Współcześnie, tak jak przed laty, Puszcza Pilicka wabi myśliwych atrakcyjnymi łowiskami i historią. – *W smardzewickich lasach myśliwy znajdzie prawdziwie łowiecki klimat* – zaprasza leśniczy Henryk Gruszka. – *Nie da się tu polować szybko, z doskoku i bez wysiłku. Chcąc oddać skuteczny strzał do kapitałnego byka jelenia czy równie dobrego rogacza, trzeba przyszlą zdobyć wychodzić i wyczekać.* Oprócz jeleni (68 szt., w tym 19 byków) i saren (108 szt., w tym 55 kozłów) OHZ oferuje polowania na dziki (63 szt.) oraz na daniela (8 szt.), które od XIX wieku nieprzerwanie bytują w tym samym miejscu. Oferta polowań jest zamieszczana w internetowym serwisie myśliwskim, a sprzedaż odbywa się na zasadzie wyboru najlepszego zgłoszenia. Nadleśnictwo prowadzi bezpośrednią sprzedaż tusz.

Kwatery

W Sługocicach znajduje się osada łowiecka, dysponująca 11 miejscami noclegowymi (tel. 44 725 73 25). Większe grupy mogą się zatrzymać w Leśnym Ośrodku Szkoleniowo-Wypoczynkowym Nagórzyce nad Zalewem Sulejowskim (tel. +48 44 725 73 20).

Atrakcje turystyczne

W Smardzewicach i w okolicy jest wiele atrakcji przyrodniczych, m.in. Skansen Rzeki Pilicy w Tomaszowie Mazowieckim i jego filia Groty Nagórzyckie czy rezerwat „Niebieskie Źródła”. Warto również zobaczyć zabytki Tomaszowa Mazowieckiego, Piotrkowa Trybunalskiego i Sulejowa, a także nieodległych Spały i Inowłódz.

Tomaszów Mazowiecki

REVIER DER ZAREN UND PRÄSIDENTEN

Die Wälder des Hegezentums in Smardzewice waren schon bei den Zaren der Romanowdynastien und beim Präsidenten Mościcki beliebt. Wie eh und je lockt die große Geschichte und die Attraktivität der Reviere viele Jäger an. – *In Smardzewice findet der Jäger wirklich ein Jagdklima* – lädt Henryk Gruszka, der Förster, ein. – *Das Wild ist nicht so einfach anzupirschen, deshalb muss der Jäger eine echte Kunstfertigkeit zeigen. Es geht nicht so einfach, schnell und ohne Mühe. Die Beute muss verdient werden.* Die Pilicaheide beherbergt Rotwild (Abschußplan 68 Stück einschließlich 19 Hirsche) und Rehwild (Abschußplan 108 Stück einschließlich 55 Böcke) Außerdem wird natürlich auf Schwarzwild gejagt (Strecke ca. 63 Stück jährlich) und Damhirsche (8 Stück) gejagt. Die Damhirsche weilen hier dauernd seit dem 19. Jahrhundert. Alle Jagdangebote des Forstamtes werden über Internetseite vermarktet.

Unterkunft

Im Jäger-Quartier in Sługocice stehen 11 Betten Verfügung. Große Gruppen können im Schulungszentrum am Sulejowskistausee in Nagórzyce übernachten (tel. +48 44 725 73 20).

Sehenswürdigkeiten

In Smardzewice und in der Gegend gibt es viele Naturschönheiten, unter anderem Freilichtmuseum der Fluss Pilica in Tomaszów Mazowiecki und Naturschutzgebiet „Niebieskie Źródła”. Es lohnt sich die Architekturdenkmäler in Tomaszów Mazowiecki, Piotrków Trybunalski, Sulejów, Spała und Inowłódz besichtigen.

Zalew Sulejowski

HUNTING GROUNDS OF TSARS AND PRESIDENTS

Woodland of the Game Breeding Center in Smardzewice Forest Division represents the former hunting grounds of Romanov Tsars and President of Poland Ignacy Mościcki. Nowadays, as in the past, Pilicka Primeval Forest draws hunters with its attractiveness and splendid history. – *In forests of Smardzewice a hunter can find a real hunting atmosphere* – invites forested Henryk Gruszka. – *It is not easy to approach the game here, so the hunter must be especially skilled. It is impossible to hunt quickly, just popping in and out without effort. Those keen to shoot a splendid stag or similarly good roebuck should be excellent at stalking and patient waiting.* Apart from red deer (68 animals, including 19 stags) and roe deer (108 individuals, including 55 bucks), the Game Breeding Center offers hunting for wild boar (63 animals) and 8 of the fallow deer that have inhabited this area continuously since the 19th century. Our hunting offer is displayed on the Forest District's website, and sale is based on the selection of the best application.

Accommodation

There is a hunting settlement in Sługocice, where 11 people can be hosted overnight. Bigger groups can get accommodation in the Forest Education and Recreation Center at Nagórzyce by Zalew Sulejowski (tel. +48 44 725 73 20).

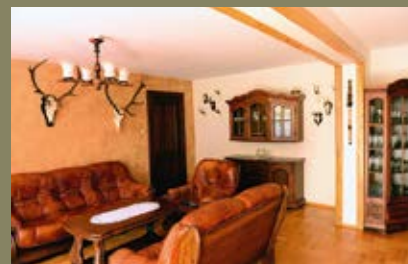
Places of interest

Near Smardzewice there are many nature attractions, e.g. Pilica River Museum in Tomaszów Mazowiecki with its branch in the Nagórzyce Caves, or the Blue Springs Reserve. See the old buildings in Tomaszów Mazowiecki, Piotrków Trybunalski and Sulejów, as well as Spała and Inowłódz nearby.

Tomaszów Mazowiecki

Eleganckie pokoje czekają na gości • Elegante Zimmer erwarten die Gäste • Classy rooms await guests

ŁOWISKO JAGDREVIER HUNTING-GROUND ►

Urok rykowiska przyciąga miłośników przyrody • Die Brunftzeit ist absolut zauberhaft und zieht Naturliebhaber an • The charm of the rut attracts nature lovers

Na polowania zjeżdżają tu nie tylko myśliwi z Polski, ale też z wielu zakątków Europy • Hier jagen nicht nur die Jäger aus Polen, sondern aus ganz Europa • The hunting here attracts, not only Poles, but also hunters from many parts of Europe

POZYSKUJEMY WIR GEWINNEN WE HARVEST ►

POLOWANIA Z HISTORIĄ W TLE

Każdy myśliwy doskonale wie, czym była i jest Spała na łowieckiej mapie Polski. To właśnie tutaj w leśnych ostępach polowali carowie Rosji – Aleksander III i jego syn Mikołaj II. Po odzyskaniu niepodległości częstym gościem był prezydent Ignacy Mościcki, wielki miłośnik polowań. – *W spalskich lasach nigdy nie brakowało zwierzyny. Także dzisiaj jest jej pod dostatkiem, tylko myśliwi się zmienili* – mówi Jarosław Gwóźdź, leśniczy ds. łowieckich w Nadleśnictwie Spała. – *Przyjeżdżają z najdalszych zakątków świata, a kto chociaż raz zasmakował tu łowieckiej przygody, ten pragnie wrócić* – dodaje. Ośrodek Hodowli Zwierzyny Nadleśnictwa Spała oferuje polowania przede wszystkim na jelenie, dziki i sarny. Rocznie pozyskuje się 150 dzików, 120 jeleni, w tym 30 byków. Okazjonalnie do ostrzału przeznaczane są również daniela i sarny. W ostatnich latach powodzeniem cieszą się zwłaszcza spotkania myśliwych na jesiennych zbiorówkach. Polowania są sprzedawane przez krajowe biura polowań. W większości przyjeżdżają cudzoziemcy – rekordziści już od ponad 20 lat!

Kwatery

W miejscowości Glina znajduje się kwatera łowiecka, która służyła myśliwym już za czasów carskich. Może w niej gościć 12 osób.

Atrakcje turystyczne

Rejon Spały jest wyjątkowo bogaty w atrakcje pozałowieckie, zarówno przyrodnicze, jak i związane z historią, kulturą i rozrywką. Spała, Inowłódz, Smardzewice, Tomaszów Mazowiecki, Piotrków Trybunalski i Łódź – to nieodległe miejsca, które warto odwiedzić. Dogodny dojazd zachęca również do wypadu do Warszawy.

Sulejów

JAGD VOR GESCHICHTLICHEM HINTERGRUND

Jeder Jäger kennt die frühere und heutige Bedeutung von Spała auf der polnischen Jagd-Landkarte. In der Wildnis von Spała haben schon die Zaren Russlands gejagt z.B. Alexander der III. und sein Sohn Mikolay der II. Nach der Unabhängigkeit hat hier auch oft Präsident Mościcki dem Wild nachgestellt. – *In den Spalawäldern gab es immer viel Wild. Auch heute haben wir genug* – sagt Jarosław Gwóźdź, Jagdförster im Forstamt Spała. – *Jäger kommen aus den entferntesten Ecken der Welt, und wer hier einmal gejagt hat, der möchte immer wieder kommen*. Das Hegezentrum bietet in erster Linie die Jagd auf Rotwild, Schwarzwild und Rehe. Jährlich werden circa 150 Wildschweine, 120 Stück Rotwild (30 Böcke) erlegt. Gelegentlich werden auch einige Damhirsche und Hirsche zum Abschuss freigegeben. Letztens sind Jägertreffen im Herbst populär. Alle Jagden des Forstamtes werden über Jagdbüros vermarktet. Die größte Zahl der Jäger kommt aus dem Ausland, wobei einige schon seit 20 Jahren hierher kommen.

Unterkunft

In dem Dorf Glina gibt es ein Jagdquartier, das diente den Jäger schon in Zarenzeit. Das Quartier kann 12 Besucher unterbringen.

Sehenswürdigkeiten

Das Gebiet bietet ein Reichtum von Attraktionen, die sowohl mit der Natur, als auch mit Geschichte, Kultur und Unterhaltung verbunden sind. Sehenswert sind in der Gegend die Architekturdenkmäler in Łódź, Tomaszów Mazowiecki, Spała, Piotrków usw. Auch die Hauptstadt Warszawa ist nicht weit.

Konewka

HUNTING WITH HISTORICAL ROOTS

Every Polish hunter knows what Spała meant, and still means, on the hunting map of Poland. It is here that Russian Tsars Alexander III and his son Nicholas II would hunt. Once Poland's independence had been regained, very frequent visits were made by President Ignacy Mościcki, a great adherent and advocate of hunting. – *Spała forest was never lacking in game. Nowadays it is still plentiful, it is hunters that changed* – reports Jarosław Gwóźdź, game management specialist in Spała Forest Division. – *We have hunters from the farthest corners of the world, and after first experience here, everybody wishes to come back* – he adds. Spała Game Breeding Center offers mainly hunting for red deer, wild boar and roe deer. Yearly there are 150 wild boar and 120 red deer, including 25 stags taken. Occasionally there are some fallow and roe deer available. Most popular in recent years are hunters' meetings on autumn group hunts. Hunts are sold by domestic hunting agencies. This is mainly attractive for foreigners – record-holders have been coming back for more than 20 years!

Accommodation

The village of Glina invites all to its hunting lodge, available for hunters since the days of the Tsars. It can accommodate 12 people.

Places of interest

Spała's surroundings are especially rich in non-hunting attractions, connected with nature, as well as with history, culture and entertainment. Spała, Inowłódz, Smardzewice, Tomaszów Mazowiecki, Piotrków Trybunalski and Łódź are places worth visiting. Convenient access also encourages visits to Warsaw.

Anielin

Myśliwi mają tu świetne warunki do rozwijania swojej pasji • *Die Jäger finden hier perfekte Umstände um die Leidenschaften weiter zu entwickeln* • *Hunters can find here excellent conditions to develop their passion*

Kultywowanie tradycji łowieckich to podstawa • *Die Grundlage ist die Jagdtradition zu kultivieren* • *Cultivation of tradition is quintessential*

Po polowaniu można odpocząć przy kominku • *Nach der Jagd kann man am Kamin sich erholen* • *After hunting one can find rest by the fireplace*

ŁOWISKO JAGDREVIER HUNTING-GROUND ▶

Polowanie na dziki to przygoda i niezwykle przeżycie • *Wildschweinjagd ist ein Abenteuer und ein Erlebnis* • *Boar hunting is a great adventure and unforgettable experience*

POZYSKUJEMY WIR GEWINNEN WE HARVEST ▶

WIELUŃSKIE ROGACZE I BYKI

Łowiectwo to moja pasja. Mam szczęście, że mogę ją realizować w jednym z najlepszych, moim zdaniem, obwodów łowieckich na ziemi łódzkiej – w OHZ Nadleśnictwa Wieluń – podkreśla leśniczy Adam Smugowski. W obwodzie tym bytują jelenie, sarny, dziki i zwierzyna drobna. Jesienią w lasach rozbrzmiewa piękny ryk jeleni byków o potężnych wieńcach, niekiedy ważących nawet do 10 kg. Jest to teren dobrze udostępniony dla myśliwego: z dobrą siecią dróg i duktów leśnych oraz wyposażony w liczne urządzenia łowieckie, co w połączeniu z doskonałą znajomością terenu oraz tras przemieszczania się zwierzyny, którą posiadają osoby odpowiedzialne za prowadzenie gospodarki łowieckiej, daje myśliwym gwarancję niezapomnianych wrażeń. Obwód jest pokryty w 45% lasem położonym w jego centralnej części, który okalają liczne łąki i pola. Takie urozmaicenie terenu zapewnia różnorodność zwierzyny i uatrakcyjnią polowania. Podczas polowań indywidualnych i zbiorowych rocznie pozyskujemy tutaj około 60 jeleni, 70 saren oraz 100 dzików. Sprzedaż odstrzałów odbywa się głównie za pośrednictwem biur polowań.

Kwatery

Myśliwi mogą skorzystać z wyżywienia i noclegów oferowanych przez liczne gospodarstwa agroturystyczne i hotele, znajdujące się w okolicy.

Atrakcje turystyczne

Wart zwiedzenia jest Wieluń – prawie 800-letnie miasto, z pozostałościami murów obronnych i baszt. Cała ziemia wieluńska jest usiana starymi modrzewiowymi kościółkami.

Wieluń

HIRSCHE UND REHBÖCKE AUS WIELUŃ

Die Jägerei ist meine Leidenschaft. Ich bin glücklich, dass ich mich in dem besten Jagdrevier in der Nähe von Łódź „OHZ Wieluń“, realisieren kann – sagt der Revierförster Adam Smugowski. In dem Bezirk leben Hirsche, Rehwild, Wildschweine und Niederwild. Im Herbst erklingt in den Wäldern ein wunderschönes Gebrüll von Hirschen mit mächtigen Geweihen. Die Geweihe erreichen manchmal sogar 10 Kilo. Dieses Gebiet ist für die Jäger, mit einem guten Netz von Wegen und Waldschneisen und Jagdeinrichtungen, sehr zugänglich. Diese Kombination mit den hervorragenden Kenntnissen über Gelände und Routen der Tiere, die die Personen verantwortlich für die Jägerei besitzen, ist eine Garantie von ein unvergessliches Erlebnis. Das Gelände wird von 45% des Waldes bedeckt, der sich in dem zentralen Teil befindet. Es wird mit den Wiesen und Feldern umgibt. Solche Gelände sichert die Vielfalt der Tiere und macht die Jagden attraktiver. Bei der Einzel- und Sammeljagden erwerben wir rund 60 Stück von Hirschen, 70 Rehen und 100 Wildschweinen. Alle Jagden vermarkten wir meistens über polnischen Jagdbüros.

Unterkunft

In der Nähe können Jäger in den zahlreichen Hotels und Ferienbauernhöfen übernachten.

Sehenswürdigkeiten

Wieluń – eine fast 800 Jahre alte Stadt mit den Ruinen der historischen Stadtmauer und Basteien – ist sehenswert. In der Gegend gibt es außerdem mehrere Lärchenholzkirchen, die nach der Wiederherstellung eine besondere Attraktion für Touristen sind.

Wieluń

WIELUŃ'S BUCKS AND STAGS

Hunting is my passion, and it's my good luck that I can pursue that in what is in my view one of the Łódź region's best hunting districts – the Wieluń Forest District's Game Breeding Center – says forester Adam Smugowski. We have red and roe deer, boar and small game here, and in autumn the forests echo to the impressive calls of stags carrying fine sets of antlers that can weigh 10 kg. This terrain is readily accessible to hunters, with good roads and tracks; and there is plenty of hunt infrastructure. Put that together with the people responsible here's good knowledge of the area and the trails game animals take, and there is a guarantee of unforgettable experiences for hunters that pay us a visit. The central part of the district is 45% forest, with meadows and fields surrounding, so that is the kind of diversification that encourages game ... and those who come to hunt it. Individual and group hunts each year take around 60 red deer here, as well as 70 roe and 100 boar. Sales of hunting rights are performed mainly by hunting agencies.

Accommodation

Hunters can take advantage of the board-and-lodging opportunities offered by the area's many farms engaging in agritourism, as well as local hotels.

Places of interest

It is good to visit Wieluń – a town almost 800 years old with remaining fortifications, bastilles and other monuments and museums. The whole Wieluń area is rich in little old churches built of larchwood, that after recent restoration are an indubitable attraction for tourists.

Ożarów

Jelenie trzymają się gęstych, często niedostępnych terenów • Hirsche halten sich an dichten und unerreichbaren Gebiete • Red deer stick to dense, impenetrable areas

Ambona – jedno z urządzeń łowieckich • Jagdeinrichtung • Facilities including hunting towers

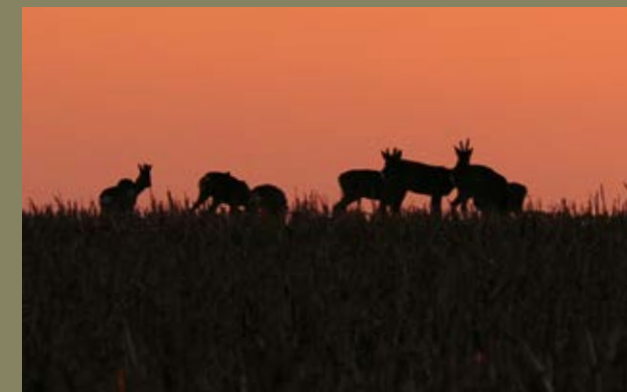
Rudel saren podczas żerowania • Ein Rudel von Rehen beim füttern • Foraging roe deer

ŁOWISKO JAGDREVIER HUNTING-GROUND ▶

Łanie, cielęta i młode byki trzymają się w chmarach, sarny zaś skupiają się w rudlach • Tiere, Kalbe und junge Hirsche bleiben im Rudel, nur während der Brunftzeit stoßen die Bullen dazu • Red-deer hinds, fawns and younger stags stay in groups, while roe deer gather into larger herds

POZYSKUJEMY WIR GEWINNEN WE HARVEST ▶

ADRESY • ADRESSEN • ADDRESSES

NADLEŚNICTWO BRZEZINY

Kaletnik
ul. Główna 3
95-040 Koluszki
tel. +48 44 714 69 88
e-mail: brzeziny@lodz.lasy.gov.pl

NADLEŚNICTWO KOLUMNA

ul. Leśników Polskich 1c
98-100 Łask
tel. +48 43 675 42 06, +48 43 675 43 59, wew. 114
e-mail: kolumna@lodz.lasy.gov.pl

NADLEŚNICTWO KUTNO

Chrosno 13
99-306 Łanięta
tel. +48 24 356 73 75
e-mail: kutno@lodz.lasy.gov.pl

NADLEŚNICTWO PODDĘBICE

Rodrysin 18a
99-200 Poddębice
tel. +48 43 678 29 75, +48 43 678 29 83,
+48 43 678 44 69
e-mail: poddebice@lodz.lasy.gov.pl

NADLEŚNICTWO PRZEDBÓRZ

ul. Konecka 50
97-570 Przedbórz
tel. +48 44 685 40 10
e-mail: przedborz@lodz.lasy.gov.pl

NADLEŚNICTWO SMARDZEWICE

ul. Główna 1a
97-213 Smardzewice
tel. +48 44 725 73 10
e-mail: smardzewice@lodz.lasy.gov.pl

NADLEŚNICTWO SPAŁA

Spała
ul. A. Gabrysiewicza 2
97-215 Inowódz
tel. +48 44 725 70 50
e-mail: spala@lodz.lasy.gov.pl

NADLEŚNICTWO WIELUŃ

ul. Żeromskiego 5
98-300 Wieluń
tel. +48 43 843 81 91
e-mail: wielun@lodz.lasy.gov.pl

Teksty: Mirosław Sobkowiak (prezentacje OHZ-etów),
Małgorzata Zygmont
Tłumaczenie na jęz. angielski: James A. Richards
Tłumaczenie na jęz. niemiecki: Ferdinand Bejger,
Dagmara Sobkowiak
Zdjęcia: archiwum O.W. FOREST oraz nadleśnictw
RDLP w Łodzi
Mapy: archiwum RDLP w Łodzi

Redakcja tekstów: Małgorzata Zygmont
Projekt graficzny: Beata Świątnicka-Giluk
Korekta: Monika Rychalska

© Copyright by Oficyna Wydawnicza FOREST 2019

Oficyna Wydawnicza FOREST
05-410 Józefów, ul. gen. Sikorskiego 7 b
www.oficinaforest.pl

ISBN 978-83-60450-86-4

Skład i łamanie: O.W. FOREST
Druk: Zakłady Graficzne TAURUS

Texte: Mirosław Sobkowiak [Wildheezentrum
(OHZ)], Małgorzata Zygmont
Englische Übersetzung: James A. Richards
Deutsche Übersetzung: Ferdinand Bejger, Dagmara
Sobkowiak
Fotos: Archiv von O.W. FOREST und von Forstamt
Forstdirektion in Łódź
Karten: Archiv der Forstdirektion in Łódź

Erfassung: Małgorzata Zygmont
Gestaltung: Beata Świątnicka-Giluk
Korrektur: Monika Rychalska

© Copyright by Oficyna Wydawnicza FOREST 2019

Oficyna Wydawnicza FOREST
05-410 Józefów, ul. gen. Sikorskiego 7 b
www.oficinaforest.pl

ISBN 978-83-60450-86-4

Schriftsatz und Seitenunbruch: O.W. FOREST
Druck: Zakłady Graficzne TAURUS

Text: Mirosław Sobkowiak (Game Breeding Centers
presentation), Małgorzata Zygmont
English translation: James A. Richards
German translation: Ferdinand Bejger, Dagmara
Sobkowiak
Photographs: archives of O.W. FOREST and
Łódź RDSF
Maps: Archives of Łódź RDSF

Text edition: Małgorzata Zygmont
Design: Beata Świątnicka-Giluk
Proof-reading: Monika Rychalska

© Copyright by Oficyna Wydawnicza FOREST 2019

Oficyna Wydawnicza FOREST
05-410 Józefów, ul. gen. Sikorskiego 7 b
www.oficinaforest.pl

ISBN 978-83-60450-86-4

Typesetting and text makeup: O.W. FOREST
Print: Zakłady Graficzne TAURUS